
Kokoustiedot	Väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) kokous
Kokousaika	to 19.4.2018 klo 9.00–
Kokouspaikka	Maakuntasali, Etelä-Pohjanmaan liitto

Käsiteltävät asiat

§	Asia	Sivu
75 §	Kokouksen avaus	3
76 §	Kasvupalvelujen tuotannon toiminnalliset vaihtoehdot	4
77 §	Sopimus-DD-projekti	5
78 §	SOTE-tietopaketit – asiakkuudenhallinnan, toiminnan- ja tuotannonohjauksen järjestelmien (ATT) osaprojekti -ryhmän etenemisehdotus maakunnalle 2018.....	6
79 §	Etelä-Pohjanmaan tienpitoalueen valmistelu.....	12
80 §	Etelä-Pohjanmaan työterveyshuollon järjestäminen.....	13
81 §	Kokouskalenteri	15
82 §	Muut asiat	16
83 §	Kokouksen päättäminen.....	18

Osallistujat

Kunta/yt-alue
EPSHP
Kunta/yt-alue
Kunta/yt-alue
Erityishuoltop. (Eskoo)
E-P:n liitto
Kunta/yt-alue
Kunta/yt-alue
EPSHP
Kunta/yt-alue
Kunta/Yt-alue
E-P:n pelastuslaitos
EPO ELY

E-P:n TE-toimisto

Varsinainen jäsen

Aro Piia
Rouvala Christina
Koivunen Vesa
Leinonen Linda
Nummi Jouni
Eväsoja Marjatta
Perkkalainen Antti
Pienimäki Jarmo
Pihlajamäki Jaakko
Pusa Anna-Kaisa
Ranta Raija
Setälä Harri
Soininen Mika

Tuohimaa-Kari Leena

Henkilökohtainen varajäsen

Kankare Satu
Mäki-Rajala Aila
Kinnunen Seija
Nummela Veli
Huttula Mervi
Iso-Koivisto Jari
Lumio Markku
Ala-Mäenpää Pekka
Puolijoki Hannu
Pirttikoski Seppo
Rasinmäki Jorma
Järvensivu Petri
Östergård Anders/
Rantala Aulis
Huhtiniemi Jukka

Muut osallistujat

Peltola Asko
Jokiranta Harri
Seppelvirta Heli
Sorvettula Johanna
Lehtimäki Esko

valmistelujohtaja
SOTE-projektinjohtaja
muutosjohtaja
muutosjohtaja
sotemaku-johtoryhmän pj.

Sihteeri

Rantala Hanne

Käsiteltävät asiat

§:t 75–83

Allekirjoitukset

Mika Soininen
puheenjohtaja

Hanne Rantala
sihteeri

75 § Kokouksen avaus

Valmistelujohtajan ehdotus:

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Todetaan läsnäolijat.

Hyväksytään asialista.

Todetaan edellisen kokouksen 5.4.2018 pöytäkirja, joka on toimitettu jäsenille sähköpostitse, hyväksytyksi.

Päätös:

76 § Kasvupalvelujen tuotannon toiminnalliset vaihtoehdot

Osana maakunnallisten kasvupalvelujen valmistelua on arvioitu kasvupalvelujen tuotannon erilaisia toteutusvaihtoehtoja. Sipilän hallituksen ja TEM:n linjausten mukaisesti kasvupalvelujen tuotannossa tulisi jatkossa hyödyntää yhä enemmän yksityisiä palveluntuottajia. Tällä tavoitellaan vaikuttavampia, asiakaslähtoisempiä ja kustannustehokkaampia palvelujen tuottamistapoja. Eduskunnalle annetussa esityksessä aluekehitys- ja kasvupalvelulaiksi todetaan, että kasvupalvelujen järjestäminen ja tuottaminen tulee eriyttää ja että maakunta voi päättää, minkä osan palveluista tuottaa konsernissa ja minkä ulkoistaa.

Tähän liittyen päätöksenteon pohjaksi on toteutettu neljän erilaisen tuotannollisen vaihtoehdon arviointi (**liitteet 1 ja 2**). Tämä arviointi koskee henkilöasiakkaita, ja myöhemmin tehdään selvitys yritysasiakkaiden palveluista. Jotta maakunnallisten kasvupalvelujen valmistelu voisi sujuvasti jatkua, tulisi **kasvupalvelujen henkilöasiakkaiden tuotannon toteutustapa linjata kesään mennessä**. Lopullisen päätöksen kasvupalvelujen tuotannon toteutustavasta tekee kuitenkin tuleva maakuntavaltuusto.

Kasvupalvelujen vastuuvalmistelijä Jari Aaltonen esittelee arvioinnin toteutustavan ja tulokset kokouksessa. Taustamateriaali lähetetään etukäteen tutustuttavaksi.

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää merkitä kasvupalvelujen tuotannollisten vaihtoehtojen arvioinnin tiedoksi ja linjata jatkotoimenpiteet kokouksessa tehtävän esityksen pohjalta.

Päätös:

77 § Sopimus-DD-projekti

Projektin tavoitteena on ollut käydä läpi uudelle maakuntatasoiselle yhtiölle / liikelaitokselle siirrettäväksi aiottut sopimukset sekä arvioida toimet, joita sopimusten mahdollinen siirto edellyttää sekä näihin sisältyvät oikeudelliset riskit. Sopimusten määrä perustettavan maakunnan sopimuskannassa on parhaankin arvion mukaan edelleen vaillinaisen. Sopimuksiin ja niiden siirtoon liittyy moninaisia riskejä. Siirtoon liittyvien kustannusten määrä voi nousta suureksi.

Projektissa tehty raportti sisältää arviointia sopimuksista, joiden sisältö on salassa pidettävää. Raportti on siten salassa pidettävä ja osoitettu vain vastaanottajalle. Raportin sisältöä ei saa paljastaa kolmansille tahoille. Salassa pidettävää sisältöä raportissa ovat kohdat, joissa mainitaan sopimuksia osapuolen nimellä tai viitataan sopimuksen sisältöön.

Raportista on laadittu erikseen kappale, josta nimet ja viittaukset sopimusosapuoliin tai yksittäisen sopimuksen sisältöön on poistettu.

Muutosjohtaja Johanna Sorvettula esittelee raportin kokouksessa. Raportin esittämisen yhteydessä keskustellaan sitä koskevista jatkotoimista.

Valmistelujohtajan päätösehdotus:

VATE päättää merkitä Sopimus-DD-raportin tiedoksi.

Päätös:

78 § SOTE-tietopaketit – asiakkuudenhallinnan, toiminnan- ja tuotannonohjauksen järjestelmien (ATT) osaprojekti -ryhmän etenemisehdotus maakunnalle 2018

Taustaa

Sote-tietopaketit on raportointikehikko, joka kertoo, mikä sotessa maksaa ja miksi, ja mitä tällä rahalla saadaan aikaan. Sote-tietopakettien kautta saadaan luotettavaa, läpinäkyvää ja vertailukelpoista tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ohjauksen ja päätöksenteon tueksi niin maakunnallisesti kuin kansallisesti. Sote-tietopaketeilla kuvataan erityisesti maakunnallisen järjestäjän onnistumista palvelujen hankinnassa maakunnan väestölle sekä näiden kustannusten hallinnassa.

Sote-tietopaketit tuottavat maakunnan järjestäjälle ja valtakunnan tasolle tilannekuvan kunkin maakunnan väestön käyttämien sosiaali- ja terveystietopalvelujen kokonaisuudesta. Tämän lisäksi ne tarjoavat jäsenettyä ja vertailukelpoista tietoa eri maakuntien välisen vertailun mahdollistavalla rakenteella päätöksenteon ja sopimisneuvottelujen tueksi. Niiden tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää esim. maakuntien ja valtion välisiin neuvotteluihin.

Maakuntien tunnuslukujen välisen vertailun lisäksi tietopakettiraportointi edesauttaa tiedon saatavuutta myös muihin käyttötarpeisiin sekä näin lisää tiedon tuotannon kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Toiminta- ja taloustiedon yhdistäminen toisiinsa ja kiinnittäminen asiakkaaseen on välttämättömyys tulevaisuuden johtamiselle. Näin voidaan tunnistaa nykyistä paremmin eri asiakkaiden palvelutarpeet ja palvelujen käyttö sekä palvelujen tuottamiseen käytetyt resurssit.

Sote-tietopaketit luovat kehyksen, jonka avulla on mahdollista ryhmitellä eri maakuntien väestölle järjestämät sosiaali- ja terveystietopalvelut yhdenmukaiseen muotoon riippumatta maakunnan organisaatio- tai palvelurakenteesta.

Kun asiakasmääriä ja kustannuksia kuvaavaan tietoon yhdistetään lisäksi laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmat, tämä mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja kustannustehokkuuden parantamisen. Sote-tietopakettien integroiminen pysyväksi osaksi maakuntia ja kansallisia raportointi- ja ohjauksikäytänteitä tukee palvelujen järjestämiseen, rahoitukseen ja tuottamiseen liittyvien mallien jatkuvaa kehittämistä ja uudistamista.

Tietopaketit tarjoavat luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa ohjauksen ja päätöksenteon tueksi. Tietopaketit sisältävät kaikki julkisesti rahoitettavat sosiaali- ja terveystietopalvelut ja niiden kustannukset riippumatta palvelun tuottajasta, organisaatorakenteesta tai rahoitusmallista.

Tietopaketeilla on tärkeä rooli, jotta tiedolla johtamisesta muodostuu pysyvä käytäntö tulevissa maakunnissa. Käyttöönotto on sidottava osaksi maakunta- ja sote-uudistuksen vaiheita ja niihin liittyvää tiedolla johtamisen sekä tiedon tuotannon rakenteiden muutosta.

Sote-tietopaketit ovat erityisesti tiedolla johtamisen ja strategisen suunnittelun väline palvelujen järjestämisestä vastaaville maakunnille. Ne auttavat järjestäjää päätöksenteossa, strategian käytäntöön viemisessä sekä seurannassa monin eri tavoin.

Maakuntien välisessä vertailussa voidaan löytää nykyistä tehokkaampia, laadukkaampia tai jopa vaikuttavampia palvelujen tuottamisen toimintamalleja. Sote-tietopakettien rakenne mahdollistaa myös yhteistoiminta-alueiden vertailun, jolloin myös yhteistoiminnan toteutumisen saadaan läpinäkyväksi.

Talouden näkökulma

Tietopakettiraportoinnin edellytyksiä:

Talouden osalta SOTE-tietopakettiprojekti menee monelta osin päällekkäin maakunnan muiden talouden järjestelmäprojektien kanssa. Tämän vuoksi eri projekteja (kirjanpito, kustannuslaskenta, tietopaketit) suunniteltaessa tulee pitää mielessä kokonaisuus ja eri raportointivelvoitteiden tietotarpeet. Kokonaisuuden suunnittelussa kannattaa myös huomioida sisäisen raportoinnin ja esimerkiksi hinnoittelun tarpeet, jotta vältetään moninkertaiselta työltä.

Tietopakettiraportoinnin edellyttämä kustannusten kohdistus lähtee kirjanpidon tasolta. Uusiin JHS-suositusten mukaan kirjanpidosta tulee ulkoista raportointia varten saada tiedot kustannuksista palveluluokittain. Näitä palveluluokkia puolestaan tullaan hyödyntämään kustannusten kohdistamisessa tietopaketteihin (*luonnos maakuntien kustannuslaskennan JHS-suosituksesta*). Tietopakettiraportoinnin kokonaisuuden hahmottaminen ja projektin jatkosuunnittelu vaatii siis tietoja kirjanpidon ulkoisen raportoinnin toteutuksesta.

Kirjanpitoon liittyen eräs keskeinen tekijä on laskentatunnisteiden määrä. Jotta ulkoisen raportoinnin velvoitteet saadaan hoidettua, tarvitaan riittävä määrä soveltuvia laskentatunnisteita. Laskentatunnisteet ja niiden määrä puolestaan riippuu pitkälti kirjanpitojärjestelmän toimittajasta.

Kustannusten ja suoritteiden kohdistamisessa tietopaketeille hyödynnetään vastaavuustaulukoita, joissa organisaation kustannuspaikat ryhmitellään tietopakettien alle. Tietopakettiraportoinnin suunnittelu ja toteutus edellyttää siis myös **tiedon maakunnan uudesta organisaatorakenteesta kustannuspaikkatasolta lähtien**. Huomionarvoinen ja potentiaalisesti haasteita tuova tekijä organisaatorakenteeseen ja raportointiin liittyen on myös maakunnan tuotajaorganisaatioiden tuottaman raportointitiedon yhtenäistäminen.

Talouden järjestelmien ja tietopakettiraportoinnin suunnittelussa tulee huomioida maakuntien uudet JHS-suositukset. Keskeisimpiä ovat suositus maakuntien kustannuslaskennasta, suositus maakuntien palveluluokituksesta sekä suositus maakuntien tililuettelosta, talousarviosta ja taloustietojen raportoinnista. Tällä hetkellä edellä mainituista suosituksista on saatavilla luonnosversiot. Lopulliset versiot valmistuvat kevään 2018 aikana. Luonnosversioihin ei kuitenkaan luultavasti tule merkittäviä muutoksia ja niitä voitaneen ainakin osittain hyödyntää valmistelussa ennen lopullisten versioiden julkaisua.

Tiivistettynä tietopakettiraportoinnin projektin eteenpäin vieminen vaatii maakuntavalmistelta päätöksiä:

- 1) Maakunnan uudesta **organisaatorakenteesta**
- 2) **Kirjanpidon toteutuksesta** (järjestelmä, laskentatunnisteet, raportointi palveluluokittain jne.)

Suunniteltavaa

Tietopakettiraportointi on riippuvainen taloushallinnon järjestelmistä ja niiden määräyksistä raportoinnin edellyttämien tietojen lähteenä. Tässä vaiheessa projektin etenemisaikataulu seuraileekin muiden taloushallinnon järjestelmäprojektien aikataulua. Toinen aikatauluun vaikuttava tekijä on päätöksenteko maakunnan organisaatorakenteesta. Myös maakunnan JHS-suositusten julkaisuaikataulu tulee ottaa huomioon, vaikka luonnosversioita voidaan ainakin jossain määrin hyödyntää.

Toiminnan näkökulma

Sote-tietopaketeissa maakunnan järjestämisvastuussa olevat palvelut ja niiden kustannukset on jaoteltu kolmeen eri kokonaisuuteen:

- perustietopaketit
 - o hoito- ja hoivapalvelut
 - o 18–74-vuotiaiden erikoissairaanhoido
 - o lapset, nuoret ja perheet
 - o vammaisten palvelut
 - o mielenterveys ja päihdepalvelut
 - o päivystys
 - o suun terveydenhuolto
 - o kuntoutus
 - o ensihoito
- kohdistamattomat kustannukset
- laajennetut tietopaketit
 - o lääkehuolto
 - o matkapalvelut
 - o hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - o työterveyshuolto (ei määritelty)

Maakuntia vertaillaan ensisijassa **11 perustietopaketin** avulla.

Sote-tietopakettien sisältömäärittelyä on kuvattu Sote-tietopakettien käsikirjassa (Sitra) ja paketoitua on arvioitu neljässä maakunnassa. Arvioinnin tulokset on julkaistu dokumentissa: *Vertaamalla viisaammaksi*. (<http://alueuudistus.fi/sote-tietopaketit>).

Toimintojen kohdistaminen sote-tietopaketteihin vaatii toiminnan tilastoinnin tarkkaa läpikäymistä, koska tilastoja ei suoraan voi kohdistaa tiettyyn sote-pakettiin ja mm. kustannuspaikkaan. Tämän lisäksi paketit kohdistuvat sekä sosiaali- että terveydenhuollon eri rekistereihin ja järjestelmiin.

Sote-tietopaketeissa hyödynnetään THL:n hoitoilmoituksen (2017) määräyksiä, joskin eroavaisuuksia myös on. Ennen tietopakettien käyttöönottoa maakuntien tulee kartoittaa kirjauskäytäntöjen poikkeamat ja puutteellisuudet. Etelä-Pohjanmaan alueella erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon suoritekäsikirjat ohjaavat tietojen kirjaamista ja tilastointia, mikä parantaa tietojen luotettavuutta ja vertailukelpoisuutta. Vertailukelpoisuuden varmistamiseksi sosiaali- ja terveystietojen kirjauskäytäntöjen tulee olla riittävän yhtenäiset. Maakuntien välillä kirjausten vertailua ei ole tehty. Myös sosiaalihuollon osalta kirjauskäytäntöjen yhtenäistämistyö maakuntamme sisällä on vielä kesken.

Lisäksi on huomioitava, että oman tuotannon ulkopuolelta hankittavista palveluista tarvitaan samat toiminta- ja asiakastiedot kuin omasta toiminnasta. Tietojen keräämisvaihtoehdoina on joko tietojen kerääminen ostolaskuista tai sitten tuottajille tarjotaan excel-liittymä, jota kautta tiedot saadaan maakunnan järjestelmään. Tällä hetkellä ostopalveluiden tiedonkeruu on erittäin puutteellista.

Tietopakettien yhteiset toiminnot *asiakas- ja palveluohjaus, hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta* sekä *omahoito* sisältyvät samanmuotoisina kaikkiin tietopaketteihin. Näiden kustannusten, toimintalukujen ja asiakasmäärien esiin saaminen ei välttämättä onnistu, eikä niitä välttämättä saada vertailukelpoiseksi ensimmäisessä vaiheessa. Nämä toiminnot ovat kuitenkin niin keskeisiä palvelujen ohjauksessa ja kehittämisessä, että ne on syytä tehdä läpinäkyviksi. Myös osastohoitoa sisältyy useaan eri tietopakettiin.

Suunniteltavaa

Maakunnalla tulee olla käytössään ohjeistus, jonka avulla talous- ja toimintatiedot saadaan kohdistettua sote-tietopaketeille.

Maakunnan eri organisaatioiden tilastointikäytännöt tulee käydä läpi ja lisäksi rakentaa säännöstö, jonka avulla suoritteet voidaan kohdistaa oikeisiin tietopaketteihin. Näitä säännöstyö tulee voida myös muuttaa helposti.

Tietojärjestelmänäkökulma

Tietojen keruun tilanne Etelä-Pohjanmaan maakunnassa:

- Terveydenhuollon toimintatiedot siirretään Efficasta DW:hen (ExReport tietokanta) joka yö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon osalta. Samaan järjestelmään siirretään myös esh:n taloustietoja.
- Sosiaalihuollon tiedot eivät ole DW:ssä.
- Ostopalvelutiedot eivät ole DW:ssä.
- Maakunnan perusterveydenhuollon taloustietoja ei ole DW:ssä.

Suunniteltavaa

Tietojärjestelmänäkökulmasta olisi tärkeä koota myös sosiaalihuollon tiedot, ostopalvelutiedot sekä perusterveydenhuollon taloustiedot samaan DW:hen. DW:n strukturoituun tietoon voidaan tehdä helposti ohjaussäännöstyö, joilla toiminnot ohjataan oikeaan pakettiin. Lisäksi taustalla voidaan ylläpitää aikaan sidottuja taustarekistereitä, joiden avulla esim. erilaisiin koodistojen (mm. luokitusten) muutoksiin voidaan reagoida. Pidemmällä aikavälillä voidaan tarkastella data-altaiden yms. hyödyntämistä.

Ehdotus Etelä-Pohjanmaan etenemisestä

Edellä olevan selvityksen nojalla ATT-työryhmä ehdottaa, että perustetaan

- 1) Etelä-Pohjanmaan maakuntaan projekti sote-tietopakettien toteuttamiseksi.
- 2) Projektiryhmään nimettäisiin ATT-työryhmästä 18.12.2017 ehdotetut henkilöt, Ilpo Koivisto, Erna Hilli, Teemu Puolijoki, Tiina Perä, Aulikki Falben, Johanna Kärkkäinen, Marja-Leena Virtanen, Hannele Mörsky ja Joonas Ängeslevä.
- 3) Tämä työryhmä laajennettuna asiantuntijoilla muodostaisi työryhmän, joka tekisi varsinaisen selvitystyön maakunnan projektin alla.

Tavoitteena olisi käynnistää suunnittelutyö alueen perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon talous- ja tilastointiasiantuntijoiden kanssa sote-tietopaketoinnin toteuttamiseksi ja vähintään pilotointi vuoden 2018 aikana. Työskentelyn osa-alueet muodostuvat toimintojen (tilastojen) kohdistamisesta oikeaan tietopakettiin (sisältäen säännöt) ja toisena osa alueena on kustannusten kohdistaminen tietopaketteihin.

Työryhmä ehdottaa, että sote-tietopakettien toteuttamisessa edetään pilotoinnin kautta siten, että Kaksineuvoisen Intime-sovelluksessa olevat taloustiedot siirretään laajennettuun DW:hen, jolloin saadaan tietoa siitä, miten nykyinen Intimen laskentasääntöjen rakenne palvelee sote-tietopakettien toteutusta. Tämän lisäksi Kaksineuvoisen käytössä olevasta proConsona -järjestelmästä siirretään sosiaalipuolen suoritustiedot DW:hen, jolloin pystytään hyvin kattavalla aineistolla pilotoimaan sote-tietopakettien kokonaisuutta.

Liittymät maakunnan toimijoiden nykyisiin järjestelmiin on rakennettava joka tapauksessa, koska aloittava maakunta tulee tarvitsemaan "pro forma" historiatietoja ainakin tietopaketitiasolla. Samalla varaudutaan myös tietoaltaan käyttöön tulevaisuudessa.

Sote tietopaketit vaativat jo vuoden 2018 aikana seuraavien osioiden eteenpäin viemistä:

- Kustannuslaskenta
- Sosiaalihuollon tiedot
- Ostopalvelujen tiedot
- Perusterveydenhuollon taloustiedot

ATT-työryhmän tehtävänä olisi ensi vaiheessa

- tilastointikannan DW:hen laajennus myös sosiaalitietojen ja taloustietojen osalta, mikäli VM:n ICT-rahoitusta tähän voidaan käyttää.
- liittymät Intime- ja proConsona -järjestelmiin.
- palvelupaketointi- ja visualisointi järjestelmän hankinta.

DW:n hyödyntäminen edellyttää, että hankittava tietopaketoinnin muodostava ja raportoiva järjestelmä voi hyödyntää ko. tietoa. Jatkossa tietolähteenä tulee olla myös data-allas.

Kustannusarvio

Liittymä Kaksineuvoisen Intim-järjestelmästä maksaa 5.000 € ja proConsona -järjestelmästä 30.000 €. DW:n laajennuksen ja palvelupaketoinnin järjestelmän hankintakustannus on 15.000 €.

Aikataulu

Palvelupaketointi olisi käytössä 2 kuukauden kuluttua tilauksesta eli noin kesäkuun lopussa. Visualisoinnin työkalun hankinta selvitetään pilotoinnin yhteydessä.

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää em. ATT-työryhmän ehdotuksen mukaisesti seuraavaa:

- 1) Etelä-Pohjanmaan maakuntaan perustetaan projekti sote-tietopakettien toteuttamiseksi.

- 2) Projektiryhmään nimetään Ilpo Koivisto, Erna Hilli, Teemu Puolijoki, Tiina Perä, Aulikki Falben, Johanna Kärkkäinen, Marja-Leena Virtanen, Hannele Mörsky ja Joonas Ängeslevä.
- 3) VATE päättää esittää Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitukselle, että sote-tietopakettien pilotoimiseksi ESPH:n tietovarastoratkaisua laajennetaan palvelupaketointi -ominaisuudella (kustannus 15.000 €) ja rakennetaan liittymät Kaksineuvoisen Intime- ja proConsona -järjestelmistä tietovarastoon (kustannukset yht. 35.000 €).

Päätös:

79 § Etelä-Pohjanmaan tienpitoalueen valmistelu

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä sisältää maakunnille velvoitteen muodostaa **enintään yhdeksän tienpitoaluetta** (15 f §). Alueet muodostetaan maakuntalain 8. luvussa säädetyllä tavalla. Lakiesityksen 15 g § mukaan tienpitoalueen sopimus on oltava Liikenne- ja viestintäministeriössä viimeistään **30.8.2019**. Tienpitoalueet on kuitenkin syytä muodostaa tienpidon häiriöttömän jatkumisen vuoksi jo hyvissä ajoin ennen lain mukaista määräaikaa.

Tienpitoalueen tavoitteena on tienpidon kustannustehokas sekä yhtenäinen, asiantunteva ja pitkäjänteinen hoitaminen, lain mukaisen palvelutason toteutuminen ja työssäkäyntialueiden asiakastarpeiden huomioiminen sekä maantieteellisesti, kooltaan ja muutoinkin tarkoituksenmukaisten tienpitoalueiden muodostuminen.

Maakunnissa on meneillään pohdintoja, joissa tarkastellaan erilaisia aluevaihtoehtoja. Etelä-Pohjanmaa on selvittämässä **kahta eri vaihtoehtoista yhteistyömallia**: Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien muodostama alue ja Etelä-Pohjanmaan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan muodostama alue. Vaihtoehtovertailun tueksi on huhtikuun lopulla valmistumassa **erillinen selvitys**, jonka laatii Linea konsultit oy. Selvitettävien vaihtoehtojen lisäksi on edelleen mahdollista, että tienpitoalueet voivat muodostua myös muunlaisista vaihtoehtoista.

Etelä-Pohjanmaan tienpitoalueen vaihtoehtojen arviointi perustuu olemassa oleviin tietoihin, internet-kyselyyn sekä asiantuntijahaastatteluihin. Selvitys tuottaa selkeän perusteluaineiston päätöksentekoa varten. Konsultin tuottama aineisto on **liitteenä 3**.

Selvityksen valmistumisen jälkeen on tarpeen käydä alustavat neuvottelut eri ryhmittymien kanssa. Selvityksen ja neuvottelujen perusteella laaditaan lopullinen esitys siitä tienpitoalueesta, jonka kanssa Etelä-Pohjanmaan maakunta käynnistää varsinaiset sopimusneuvottelut.

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää merkitä tienpitoalueen valmistelutilanteen tiedoksi ja käynnistää neuvottelut sekä Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan että Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan kanssa Etelä-Pohjanmaalle edullisimman tienpitoaluevaihtoehdon määrittelemiseksi.

Päätös:

80 § Etelä-Pohjanmaan työterveyshuollon järjestäminen

Maakunnan työterveyspalveluiden järjestämistapojen vertailua on jatkettu vaihtoehtojen 2. ja 3. pohjalta:

- 2. Maakunnassa toimii in-house-yksikkö sekä markkinoilla toimiva työterveysyhtiö.** Malli mahdollistaa työterveyshuollon lakisääteisten ja sairaanhoidollisten palvelujen tuotannon maakuntien ja mukana olevien kuntien henkilöstölle sekä nykyisille yksityisille asiakkaille. Kahden eri yhtiön toiminta tulee olla selkeästi erotettuna toisistaan.
- 3. Vain markkinoilla toimiva työterveysyhtiö.** Malli mahdollistaa kaikkien nykyisten asiakkuuksien olemisen yhdellä toimijalla. Markkinoilla toimimisella on vaikutuksia kustannusrakenteeseen. Julkisen sektorin on tällöin lähtökohtaisesti kilpailutettava työterveyspalvelunsa.

Vaihtoehtojen 2. ja 3. vertailussa on tarkasteltu mm. edellä mainittujen vaihtoehtojen toiminnallisia eroja, asiakkuuksien hallintaa, liiketoimintariskien mahdollisuutta, taloudellista kannattavuutta, vaikutuksia nykyiseen toimipisteverkostoon sekä työterveyspalveluiden pitkäaikaista kehittämistä. Lisäksi vertailussa on arvioitu työterveyspalveluiden ja tulevien sote-keskusten toiminnallista yhteyttä, valtakunnallista palveluyhtiötä sekä maakunnan velvollisuutta ylläpitää työterveyshuollon palveluita alueilla, jonne yksityistä markkinaa ei oleteta muodostuvan.

Esitys vaihtoehtojen vertailusta toimitetaan erikseen. Asiaa kokouksessa esittelevät vastuuvalmistelijat Tanja Penninkangas ja Mikko Tanhuamäki.

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää esittää SOTEMAKU-johtoryhmälle, että saadun jatkoselvityksen perusteella maakunnan työterveyspalveluiden järjestämistä jatketaan ensisijaisesti vaihtoehtoon 2. pohjalta (maakunnassa toimii in-house-yksikkö ja maakunnallinen markkinoilla toimiva työterveysyhtiö), sillä malli mahdollistaa työterveyshuollon lakisääteisten ja sairaanhoidollisten palvelujen tuotannon maakuntien ja mukana olevien kuntien henkilöstölle sekä nykyisille yksityisille asiakkaille.

Päätös:

VATE 5.4.2018 § 71

Etelä-Pohjanmaan maakunnan työterveyshuollon järjestäminen

Etelä-Pohjanmaan maakunnan työterveyshuollon järjestämistapoja on selvitelty osana sote-uudistuksen valmistelutyötä. Selvityksen merkittävänä lähtökohtana huomioitiin maakunnan pienten työpaikkojen osuus, joka on huomattavasti maan keskiarvoa suurempi. Samoin Etelä-Pohjanmaan julkisen sektorin osuus työterveyshuollosta on maan suurimpia. Työterveyshuollon toimivuuden kannalta asiakkaiden työterveyspalveluiden jatkuvuus ja monipuoliset palvelut on turvattava. Lakisääteisen työterveyspalvelun lisäksi palvelun tulee sisältää myös työhön liittyvien sairauksien hoidon mahdollisuuden. Maakunnan järjestämistä vastuu huomioiden palvelua tulee olla tarjolla koko maakunnan alueella.

Selvitys maakunnan työterveyshuollon yhtiöittämisestä tehtiin yhteistyössä NHG:n ja alueen kuntayhtymien sekä Seinäjoen Työterveys Oy:n kanssa. Mukana olivat JIK peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Järvi-Pohjanmaa perusturva, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Seinäjoen Työterveys Oy ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöyhtymä.

Selvityksen tavoitteena oli mahdollistaa eri järjestämismallien vertailu, jotta Etelä-Pohjanmaalla voitaisiin tehdä päätös kustannustehokkaan, hyvin toimivan ja kilpailukykyisen maakunnallisen työterveydenhuollon järjestämisestä ja mahdollisen osakkuusyhtiön perustamisesta. Selvitys koostuu kolmesta osasta:

selvityksessä mukana olevien toimijoiden esittely ja alueen työterveydenhuollon markkinoiden kuvaus, järjestäytymismallien toiminnallinen ja taloudellinen mallintaminen sekä erilaisten yhtiö- ja omistusrakennemuotojen vertailu ja niihin liittyvät kysymykset.

Selvityksessä esitetään kolme eri vaihtoehtoista mallia maakunnan työterveyspalveluiden järjestämiseksi:

Maakunnassa toimii vain sidosyksikkö eli in-house-yksikkö. Malli mahdollistaa maakunnan ja mukana olevien kuntaomistajien henkilöstölle työterveyspalvelujen tuottamisen ilman kilpailutusta. Samalla luovutaan nykyisistä yritysasiakkaista. Jatkossa maakunta tuottaa pelkästään lakisääteistä työterveyspalvelua. Toiminnan supistumisella on vaikutusta myös resurssitarpeeseen.

Maakunnassa toimii in-house-yksikkö sekä markkinoilla toimiva työterveysyhtiö. Malli mahdollistaa työterveyshuollon lakisääteisten ja sairaanhoidollisten palvelujen tuotannon maakuntien ja mukana olevien kuntien henkilöstölle sekä nykyisille yksityisille asiakkaille. Kahden eri yhtiön toiminta tulee olla selkeästi erotettuna toisistaan.

Vain markkinoilla toimiva työterveysyhtiö. Malli mahdollistaa kaikkien nykyisten asiakkaiden olemisen yhdellä toimijalla. Markkinoilla toimimisella on vaikutuksia kustannusrakenteeseen. Julkisen sektorin on tällöin lähtökohtaisesti kilpailutettava työterveyspalvelunsa.

Kunnilta, kuntayhtymiltä ja yhteistoiminta-alueilta on pyydetty alustavaa kannanottoa maakunnalliseen markkinoilla toimivaan työterveyshuolto-yhtiöön mukaan lähtemisestä 31.3.2018 mennessä.

Tiivistelmä selvityksestä on toimitettu VATEn jäsenille 23.3.2018 kokouksen pöytäkirjan yhteydessä. Asiaa kokouksessa esittelevät vastuuvalmistelijat Tanja Penninkangas ja Mikko Tanhuamäki.

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää esittää SOTEMAKU-johtoryhmälle, että maakunnan työterveyspalveluiden järjestämistä jatketaan ensisijaisesti vaihtoehdon 2. pohjalta (maakunnassa toimii in-house-yksikkö ja maakunnallinen markkinoilla toimiva työterveysyhtiö), sillä malli mahdollistaa työterveyshuollon lakisääteisten ja sairaanhoidollisten palvelujen tuotannon maakuntien ja mukana olevien kuntien henkilöstölle sekä nykyisille yksityisille asiakkaille.

Päätös:

Kuultiin vastuuvalmistelija Tanja Penninkankaan ja Mikko Tanhuamäen esitys aiheesta (liite 4).

VATE päätti jättää asian pöydälle ja käsitellä asiaa VATEn kokouksessa uudelleen 19.4.2018 siten, että päätöksenteon pohjalta ovat 2. ja 3. vaihtoehdot. Vastuuvalmistelijat toimittavat syventävää materiaalia valituista vaihtoehdoista jatkokäsittelyn pohjaksi.

81 § Kokouskalenteri

	Väliaikainen toimielin VATE	SOTEMAKU-johtoryhmä
Huhtikuu	to 19.4.2018 klo 9	pe 20.4.2018 klo 12
Toukokuu	to 3.5.2018 klo 9	pe 18.5.2018 klo 12
	pe 18.5.2018 klo 9	
	to 31.5.2018 klo 9	
Kesäkuu	to 14.6. klo 14	ti 19.6.2018 klo 9
	to 28.6. klo 9	
Elokuu	ma 13.8.2018 klo 12	pe 17.8.2018 klo 9
	pe 31.8.2018 klo 9	
Syyskuu	to 27.9.2018 klo 9	pe 14.9.2018 klo 9
Lokakuu		pe 12.10.2018 klo 9
Marraskuu	to 1.11.2018 klo 9	pe 16.11.2018 klo 12
	to 29.11.2018 klo 9	
Joulukuu	ke 19.12.2018 klo 9	pe 14.12.2018 klo 12

Valmistelujohtajan ehdotus:

VATE päättää merkitä kokouskalenterin tiedoksi.

Päätös:

82 § Muut asiat

Tulevaa maakuntaa varten on kuluvan vuoden aikana laadittu kuvausta uuden maakunnan kokonaisarkkitehtuurista. Kokonaisarkkitehtuuria tarvitaan strategian toimeenpanossa ja johtamisessa, toiminnan ja palvelujen jatkuvassa kehittämisessä, muutosten ja monimutkaisuuden hallinnassa sekä digitalisaation hallitussa hyödyntämisessä. Kokonaisarkkitehtuurityö on osa organisaation strategiatyötä, johtamisprosessia sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Maakuntien yhteinen arkkitehtuurityö on väline pidemmän aikavälin suunnittelulle, jossa tulevaisuuteen asetettu tavoite ohjaa tekemään oikeita ratkaisuja uudistuksen eri vaiheissa. Kokonaisarkkitehtuuri ohjaa toimintaa tavoitteenaan jatkuva laadullinen onnistuminen. Kokonaisarkkitehtuuri on osaltaan päivittäinen toiminnan työkalu, josta löytyvät ohjaavat asiakirjat ja ohjeet.

Kokonaisarkkitehtuuria ja sen sisältöä on tarkoitus esitellä VATEn jäsenille erillisessä iltakoulussa kesäkuulla. Mukaan kutsutaan VATEn jäsenten ohella kokonaisarkkitehtuurista kiinnostuneet SOTEMAKU-johtoryhmän jäsenet sekä vastuuvalmisteliijoita. VATEn olisi hyvä sopia jo nyt kokonaisarkkitehtuuria koskevan **iltakoulun ajankohdasta**.

Päätetään iltakoulun ajankohta.

Uudistuksen edetessä on noussut kyselyitä niistä linjauksista, joita Etelä-Pohjanmaalla on tehty valmistelua linjaavissa ryhmissä. **SOTEMAKU-johtoryhmä** hyväksyi kokouksessaan **24.10.2017** alla olevat poliittiset ja henkilöstöä koskevat linjaukset:

Poliittiset linjaukset

Organisaatiot, joista siirtyy uuteen maakuntaan henkilöstöä, pyrkivät noudattamaan seuraavia linjauksia:

- luovuttamaan esivalmistelussa tarvittavia tietoja maakuntaan siirtymistä koskevaa valmistelutyötä varten;
- antamaan riittävät asiantuntijaresurssit;
- tiedottamaan maakuntavalmistelusta kattavasti esimiehille vähintään kerran kuussa;
- viestimään valmistelusta myös hyvän yhteistoiminnan menetelmin;
- viestimään henkilökuntatilaisuuksissa;
- kehittämään esimiesten osaamista muutostuessa;
- ylläpitämään sopimusarkistoa;
- aloittamaan hankintayhteistyön vuoden 2018 aikana;
- ylläpitämään positiivista yhteistyöhenkeä;
- työskentelemään yhteisen näkemyksen löytämiseksi;
- tiedottamaan esivalmistelulle sellaisista organisaatioissa päätöksentekoon tulevista seikoista, joilla on vaikutusta tulevan maakunnan toimintaan;
- pidättäydytään merkittävistä ulkoistusratkaisuista, jotka olisivat voimassa 1.1.2020 eteenpäin.

Henkilöstöä koskevat linjaukset

Organisaatiot, joista siirtyy uuteen maakuntaan henkilöstöä, pyrkivät noudattamaan seuraavia linjauksia:

- Henkilöstöä rekrytoidaan toistaiseksi voimassa olevaan virka-/työsuhteeseen vain har-
kitusti.
- Ei tehdä uusia paikallisia henkilöstöhallinnon sopimuksia, joiden voimassaolo jatkuu
31.12.2019 jälkeen.
- Ei sovita uusista henkilökuntaeduista ennen 1.1.2020.
- Ei luoda uusia palkkausperusteita ja -järjestelmiä.
- Ei tehdä palkkaharmonisointia ennen 1.1.2020.
- Organisaatiot pyrkivät siihen, että säästövapaita ja työaikapankin vapaita ei siirry uu-
teen maakuntaan tai että niitä siirtyy mahdollisimman vähän.

Merkitään tiedoksi.

EPSHP:n johtaja Jaakko Pihlajamäki kertoo Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirien yhteistyön tiivistämisestä valmistelevasta selvityksestä: "**8 tähden palveleva sairaala**".

Merkitään tiedoksi.

Eteläpohjalaisille kunnille on tullut pyyntö nuorten työllistymishanketta koskevasta yhteistyös-
tä.

Keskustellaan asiasta.

83 § Kokouksen päättäminen